

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 52.

29de december 1900.

26de aarg.

Dør i erlebispegaarden i Trondhjem.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I patter til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa. Benge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Fattigmands suk om vinteren.

Til himlen er det godt at se,
naar flog og mark er klædt i sne
og alle blomster døde.
Den vinter er saa kold og lang;
saa mangehaande er vor trang,
og marken er saa øde.

Hvorfra skal alt vel komme nu?
O kjære sjæl, kom dog ihu,
at Herren er den samme.
Han føder spurv om vaar og høst,
han hører rabneungers røst,
og ved det vel at ramme.

Til himlen er det godt at se,
naar ned til jordens kolde sne
de blanke stjerner smile.
De viser os Gud Faders hjem;
der gaar en klarhed ud af dem,
som giver sjælen hvile.

Ja, kjære Gud, kom os ihu,
som sidder her i vint'rens gru
forhungrede og frøse!
Gjør hjemmet varmt af haab og tro,
lad kjærlighed i denne bo
det mørke sted opløse!

En jublende sjæl.

Det er allehelgensdag. Ude paa den ellers saa stille og alvorlige kirkegaard udfolder der sig idag i dette katolske land, hvor jeg for tiden opholder mig, et ganske usædvanligt liv.

Alt, hvad høsten har sparet af blomster og løv, har man anvendt til transe paa gravene, og mellem de vakre transe ser man sløiser af silke og brændende vokslys, der hvert sieblit truer med at ville slutne for vinden. Og over al denne farvepragt hvælver sig den klare høsthimmel, hvorfra solen idag sender sin sidste sommerhilfen.

Rundt omkring gravene ser man legende børn og ivrig samtalende voksne.

Sørgende mennesker, som ønsker stilhed og fred, vil banfelig idag paa kirkegården finde, hvad de ønsker. Først ved solnedgang bliver der stille; thi da er de fleste mennesker gaaet hjem. Et for et sluktes nu ogsaa de tusend smaa lys rundt omkring paa gravhøiene. Men oppe paa himlen tændes der endnu mange flere smaa lys og drager de sørgendes blik mod hjemmet med de mange værelser.

For at undgaa al denne uro var jeg denne dag taget ud til den lille evangeliske kirkegaard, som ligger et stykke udenfor byen.

Al alle de mange grave jeg her saa, var der en, som straks vakte min opmærksomhed. Den var nemlig aldeles dækket af det hvideste rosenflor, saa det kun var med nød og neppe, jeg var istand til at læse indskriften paa det lille jernkors. Der stod: "Jeg vil glæde og fryde mig i dig."

Det var som alle roserne rundt omkring forset, endnu i sin fulde pragt nu den 2den november, bare ved sin skønhed var en lovsang til den højeste, himlens og jordens staber.

Jeg havde netop sat mig ned paa en liden bænk foran denne grav, da en gammel herre ogsaa kom hen til graven og lagde en transe paa den og besuden bandt op nogle slyngplanter, som syntes at ville forbylde sig til en anden kant end de stulde. Derpaa satte han sig ved siden af mig.

Jeg vilde gaa; men han sagde venlig: "Nei, bliv siddende. Jeg ser, at denne grav ogsaa har vakt Deres opmærksomhed."

"Ja", svarede jeg, "jeg vilde gjerne vide, hvem der hviler her. Graven ser saa venlig ud."

"Ja De kan tro, at det var en elskværdig mand, han som her hviler. Glad ved at leve, glad ved at dø og sikkert salig og glad hos Gud. Aldrig har jeg seet ham andet end glad. Og ofte sagde han til mig: 'Na, jeg er da virkelig et lykkeligt barn, pastor.' Der var forresten dem, som var mere tilbøjelig til at kalde ham et ulkkeligt barn."

Den gamle herre taug et sieblit og fortsatte saa: Jeg ser ham endnu for mig som en liden fireaarig gut, hvorledes han slyngende og klappende i henderne løb mig imøde, da jeg engang besøgte hans forældre. "Jeg er saa glad, saa glad!" raabte han. "Hvorover da?" spurgte jeg. "Hvorover jeg er glad?" gjentog han leende. "Over alt, over papa og mama, over Gud og over dig ogsaa." Dermed faldt han mig om halsen.

Da han senere kom paa stolen og maatte sidde over sine bøger, hvad der slet ikke faldt ham saa ganske let betroede han mig engang i al hemmelighed: "At lære noget er ikke fuldt saa morsomt, som jeg havde tænkt; men jeg er dog glad for hvert stykke, som jeg har lært."

Med sit glade og tillidsfulde hjerte vandt han alle for sig, som han kom i berørelse med. Selv den gamle pebel, som var den mest græne og brangvillige mand, jeg har seet, og som stolebørnene altid holdt sig i passende afstand fra, selv denne mands hjerte vandt han fuldstændig ved en dag at komme bort til ham og spørge ham, om han vilde have halvdelen af hans stolemad.

Da Felix — saa var hans navn — var fjorten aar gammel, døde hans far. Jeg fandt ham med armene tærlig om sin mors hals og græbende med hende. Men med engang reiste han sig op og raabte glad: "Men gjenhnet da, mor! Hyster du ikke, at far sagde, vi ikke skulde græbe, for vi skulde snart sees igen." Tanken paa gjenhnet gjorde ham virkelig "som bedrøbet dog altid glad", som Guds ord kalder det.

Han gik til konfirmation for mig, og jeg glemmer aldrig det straalende udtryk i hans ansigt, da han første gang gik til alters. "Na, jeg er saa ubestribelig glad", sagde han. At han vilde blive prest, stod urokkelig fast for ham, og forældrenes ønske gik i samme retning som hans.

"Nu er afgangsexamen lykkelig overstaaet og nu skal jeg til universitetet!" raabte han jublende til mig en middag. Men Gud vilde det anderledes. Den forretning som Felix's far var parthaber i, og hvori han havde sat sin lille formue, maatte indstille sine betalinger, og nu mistede familien sit lille hus. Felix kunde foreløbig ikke tænke paa universitetet; han maatte saa snart han kunde se at saa nogen fortjeneste, saa han kunde rebbe sig og sin mor fra den rene nød.

Men han tabte ikke modet før det. "Hvis det er Guds vilje, at jeg skal faa lov at blive prest, vil nok Gud selv skaffe mig midler til det", trøstede han sig med. Desuden var det ham en sand glæde at arbejde for sin mor. Hos en fabriker fandt han snart lønnende bestjæftigelse, og frisk og freidig som han var, var arbeidet ham den rene fornøielse. Og naar han nu og da kunde føle sig træt, trøstede han sig med, at det var for sin mor han arbejdede.

Saaledes gik nogle aar, da hans mor blev syg. Han pleiede hende med en rørende tær-

lighed og selbopofrelse. Men sygdommen tiltog, og en dag døde hun fra sin kjære søn. Det var et haardt slag for Felix; men han tabte ikke modet, men foreholdt sig selv: "Mit hjem er jo ogsaa i himlen, og for en glæde det bliver at sees igen!"

Kort tid efter udbrød krigen med Frankrig, og min kjære Felix blev indkaldt som soldat. Hans første følelse var tat mod Gud, som saa naadig havde forstaaet hans kjære mor for denne smerte at se ham drage i krigen; thi han vidste, hvad dette vilde have kostet hende.

Med begeistring fulgte han sin konge i felten. Jeg kan ikke sige, hvor ondt det gjorde mig at se ham saa freidig og livsfrisk drage afsted. Jeg tænkte paa, hvad der kan hændes i krigen og havde mine anelser, og de gik ogsaa i opfyldelse. Han mistede sin højre arm og fik et saar i brystet.

Efter Sedan dagen havde jeg fundet ham paa listen over de haardt saarede. Han laa længe paa et lazaret i Frankrig, før han kunde transporteres hjem. Et af "Det røde kors's" skibe bragte ham tilbage til os. Det kom svømmende ned ad Rhinen som en stor ligkiste. Jeg kunde ikke holde taarerne tilbage, da jeg saa ham igen; men han spurgte glad og frimodig, som om intet var hændt: "Nu, pastor, har vi saa ikke gjort vore sager godt?"

Da vi nu boede i det hus, som tidligere havde tilhørt hans forældre, kunde vi byde ham det samme værelse, hvor han som barn havde sovet, og han glædede sig som et barn derover. Her pleiede vi ham saa godt vi kunde; men vi saa snart, at det stadig gik nedover med ham.

Men den som troede, at der var mange sul og megen klage at høre i det sygeværelse, han tog fejl. Sent og tidlig kunde man høre ham ligge og nynne paa sin hndlingspsalme:

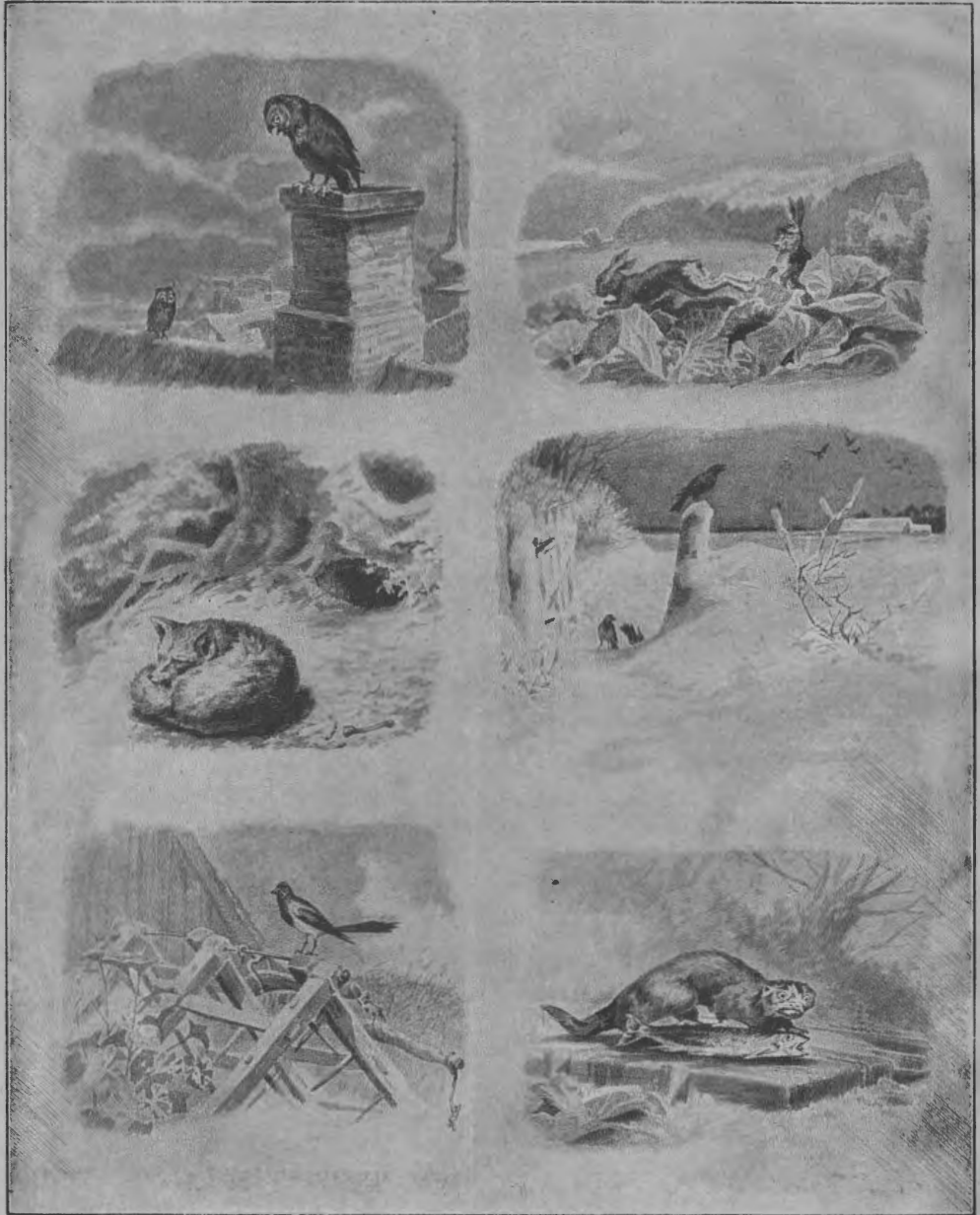
Lover den herre, den mægtige konge, med ære!
Lov ham, min sjæl, og lad det din forlystelse
være!

Stem op en sang,
salter og harper, giv klang,
syng for Gud Herren, den kjære!

Og særlig inderlig og varmt sang han de beilige ord:

Han som fra nød
gjemmer dig ubi sit skjød,
kyllingen ind til sig tager.

Naar jeg havde hørt ham ligge og hoste hele natten og beklage dette om morgenen, spøjte

Fra dyrenes liv I.

Fra dyrenes liv II.

han altid og var stadig i godt humør. I alt hvad der hændte os tog han levende del som i de forrige dage, og særlig havde han kastet sin kærlighed paa min lille sønnesøn, en kærlighed som ogsaa tilfulde var gjengjældt fra hans side; thi han vilde altid, naar han besøgte os, være inde hos Felix for at høre ham fortælle historier og lege med ham.

Med sin ene haand laa han og arbejdede forskjellige smaating, som skulde være til julepræsentier, og af det lille han eiede gav han ogsaa bort til fattige. Naar jeg syntes, jeg maatte holde lidt igjen og lægge en dæmper paa hans gavmildhed, svarede han: "Na, jeg behøver ikke at tænke paa mig selv mere. Jeg skal snart flytte efter far og mor."

Med stor interesse fulgte han trigenes gang, og da vor konge blev thst keiser, udbrød han jublende: "Er jeg ikke et lykkeligt barn, som har faaet være med at kæmpe for det! Jeg er vis paa, at Gud lader mig opleve fredens dag ogsaa."

Efterhaanden blev han svagere og svagere, og des mere rettede han sit blik mod himlen. Saa kom mars maaned og med den hans sidste dag. Efter en formiddag med tht faage kom solen endelig frem ved middagstid. Felix, som hele dagen havde ligget og drømt, satte sig med engang op i sengen og saa sig omkring med et straalende blik. "Na hvor her er deilig, vidunderlig deilig!", sagde han. "Mor — far — Gud — min frelser — halleluja!" sagde han med korte mellemrum og sank i det samme tilbage i sengen.

Jeg holdt endnu hans kolde haand i min, da det første kanonstød drønnede fra den nærliggende fæstning, og saa fulgte stød paa stød, og imellem studdene hørtes alle byens kirkeklokker at kime. Na, der er noget vidunderligt ved freden paa jorden, som nu i dette øieblik blev os forkyndt gennem kanontorden og klokke-ringning; men mine tanker tog i denne stund en anden vei. De dvælede ved den fred, som den unge kristens forklarede ansigt forkyndte, den fred, som Gud i himlen skænker sine tvende

Den gamle herre var færdig med sin fortælling. Bevæget tog jeg afsked fra ham og benyttede mig taknemmelig af hans tillæbelse til at tage med en rose fra den unge mands grab.

Den, som takker Gud for alle goder, faar ikke tid til at klage.

"Min søn, giv mig dit hjerte!"

(Ordspr. 23, 26.)

Noget taktfuld sad lille Grete og saa i sin tekstbog. Endelig udbrød hun: "Papa, jeg sidder og tænker paa mindeverset til næste søndag: 'Giv mig dit hjerte!' Hvad betyder det?" Faderen lagde fra sig den bog, som han læste i, og hans øine vendte sig med kærlighed og glæde til hans lille datter. Han svarede dog ikke straks. Men efter en stunds tausshed sagde han: "Jeg skal snart forsøge at forklare disse ord, min ven. Imidlertid, du har jo en pengepung, ikke sandt? — vil du give mig den?" Dieblittelig stak lille Grete haanden ned i lommen og tog frem den lille pengepung, der indeholdt tre 5-center — en stor stak i hendes øine. "Her er den, papa", sagde hun særdeles tilfreds, idet hun overrakte ham pengepungen; thi skønt hun var en liden pige, havde hun dog lært at stole paa sin fader, og hun forstod, at han havde en særskilt hensigt med denne sin begjæring.

Den følgende dag raabte han paa sin lille pige og sagde: "Du gav mig jo igaar din pengepung." "Ja, papa." "Og hvad tror du jeg mente, da jeg bad om at faa den?" "Jeg tænkte", sagde den lille pige med et smil, "at du kanste ønske at lægge noget i den." "Det har jeg ogsaa gjort", sagde faderen og lagde sin haand paa barnets hoved, "og nu forstaa du nok, hvorfor Gud siger: 'Giv mig dit hjerte!' Han vil lægge noget deri. Han vil rense vore hjerter og gjøre os lykkelige for tid og evighed."

"Tænk paa din skaber i din ungdoms dage!"

(Præd. 12, 1.)

Det fortælles om en ung mand, at han en nvaarsnat drømte, at han var bleven en ølbing og stod ved sit vindu i sit kammer, mens han stirrede op mod den tindrende stjernehimmel. Som han nu stod der i den natlige stilhed og saa op mod disse myriader af blinkende stjerner, der syntes at se alvorlig og mildt bebreidende ned paa ham, begyndte han at tænke paa Gud og sit forhold til ham i sit henrundne liv. Og idet han tænkte paa, hvor slet han havde anvendt sine mange leveaar, og hvor stor utaknemmelighed han derved havde vist mod sin Gud, følte han de bitreste selvbebreidelser, og taarerne begyndte at glide ned over hans surede kinder.

Ved tanken paa de mange velsignede naadens aar, Gud havde forundt ham, men som han lig den forlorne søn havde henlevet i det fremmede land langt borte fra Gud og hans samfund, blev han greben af en saadan sjæleangst, at han i den stille stjerneklare nat raabte saa høit, han formaaede, paa Herren og sagde: "Giv mig min ungdom tilbage!" Og Herren gav ham, syntes han, hans ungdom tilbage. I det han raabte saaledes, vaagne han og stod endnu midt i sin fagreste ungdom.

Tænt paa din skaber, o hjære,
i ungdommens dage;
aarene flyver lig fjer, som høstwinden jage,
flyver saa fort, længer og længere bort,
aldrig de kommer tilbage.

"Han skal vende fædrenes hjerte til børnene."

(Matt. 4, 6.)

I staten Virginia boede en rig jøde. Han havde en eneste datter, og denne var hans eneste glæde i livet. Hun blev syg og døden nær. Faderen var meget bedrøvet; thi han frygtede for at blive berøvet sin kjæreste stat. En dag talte datteren sin fader til sig. Hun greb hans haand og spurgte ham tre gange, dybt bevæget, om han elskede hende. I den sømmeeste kjærlighed svarede faderen: "Du ved jo, at du er mig tjærere end alt. Du kan begjære, hvad du vil, og om det end var min sidste stilling, skal du faa den; sig mig blot, hvad du ønsker!" Derpaa svarede den døende datter: "Kjære far, tal aldrig mere imod Jesus af Nazaret. Jeg ved kun livet om denne Jesus, fordi man ikke lærte mig netop om ham; men saa meget ved jeg, at han er Forløseren. Siden jeg blev syg, har jeg lært ham at kjende som menneskenes frelser, ja han har endog aabenbaret sig som min frelser. Jeg gaar nu til himlen for evigt at være hos ham. Jeg beder dig, kjære far, køb dig et nyttestamente, lær ham at kjende deri; og naar jeg nu snart ikke mere er her, saa elst ham, ligesom du har elstet mig."

Kort efter at have afslagt denne bekjendelse henseg hun. Det første faderen gjorde, endnu førend han havde begravet sin datter, var at han købte sig et nyttestamente. Dette læste han flittig. Han fandt tilsidst sin frelser og blev en hdmhg kristen. Saaledes opfyldtes paa ham profetens spaaedom: "Han skal vende fædrenes hjerte til børnene."

Gud taler med os, vi med ham.

En gammel neger var henved de 100 aar. Hans uldne haar var nu ganske hvidt. Han kunde ikke gaa nu; men læse kunde han endnu. Sin bibel elskede han. Den havde han engang faaet af en snild mand. "Den, som gav mig denne Guds bog, han gav mig livet", sagde han. "Jeg beder for ham, at han maa faa det rigeligt igjen af Herren.

Naar jeg læser her, saa taler Gud til mig (gjennem ordene). Saa luffer jeg bogen sammen, og saa taler jeg med Gud."

Et fænomen (særshn). En lærer vilde forklare for sine elever, hvad et fænomen var for noget. Saa sagde han: "En ko er intet fænomen, et æbletræ heller ikke. Men dersom I skal se en ko sidde oppe i et æbletræ og plukke æbler med halen, saa kan I gaa ud fra, at det er et fænomen."

Ved aarskiftet

Tak for det gamle aar, kjære børn! Vi har nu vandret sammen et helt aar igjen. Haaber, vi er blevne rigtig gode venner. Vi er nu et aar ældre, end da vi i 1900 begyndte at vandre haand i haand. Vi burde da være komne et aar frem ikke blot i alder, men ogsaa i forstand og velbehag for Gud og menneskene. Dertil har "Børnebladet" søgt at hjælpe eder. Vi haaber, at det er lykkeligt.

"Børnebladet" har da en bøn til eder: læg det's nummere pent sammen. Tag vare paa dem. Læs dem over igjen og oprisf derved gamle kjære minder. Tag kjærligt imod de nye, som kommer. Mange af dem, som ved aarets begyndelse modtog hilsen fra Børnebladet, er ikke mere blandt os. De er nu hos ham, som er al visdoms kilde, og øser kundskab's statte af hans bekvælse. De trænger til intet børneblad mere. Men vi trænger til det. Vi skal læse det og andre kristelige blade og bøger, fremfor alt bøgernes bog, den hellige bibel. Da vil vi vokse som i alder, saa og i forstand og velbehag for Gud og menneskene. Hermed, børn, farvel, og tak for det gamle aar!

Erkebispegaarden i Trondhjem.

(Til billedet)

Erkebispegaarden var en af de prægtigste bygninger i det gamle Nidaros. Den nævnes første gang 1178, men hidrører sandsynligvis fra tiden omkring 1152. Den findes for en stor del fremdeles bevaret i kongsgaarden i Trondhjem.

Den kloge nar.

En fornem mand holdt sig en nar, som skulde more ham ved ligefrem tale og vittige indfald.

En gang rakte herren narren en stav med den befaling, at han skulde beholde den, indtil han kunde træffe et menneske, som var en endnu større nar, — da skulde han overrække denne staven.

Nogen tid efter blev herren syg, og det viste sig snart, at sygdommen var dødelig. Narren kom for at se til sin syge herre, som forestillede ham, at han snart tilde komme til at forlade ham.

„Og hvor vil du gaa hen?“ spurgte narren.

„Til en anden verden,“ var svaret.

„Og naar vil du komme tilbage, — om en maaned maaste?“

„Nei.“

„Hvornaar da?“ vedblev narren.

„Aldrig,“ svarede herren.

„Og hvilke foranstaltninger har du truffet for at kunne bestaa der, hvor du kommer hen?“ spurgte narren videre.

„Slet ingen,“ lød svaret.

„Er det muligt?“ sagde narren. „Slet ingen? Du gaar bort for bestandig og bekyrmer dig ikke det mindste om, hvad der skal blive af dig. Se her, tag staven, som du gav mig; thi i en saa stor daarstaa har jeg endnu ikke gjort mig skyldig.“

R. S.

Da gamle Kirsten skulde med toget.

Kirsten var en gammel husmandskone fra Sjøland; hun skulde for første gang høre med toget, og for ikke at komme for sent, mødte hun en halv time for tidlig ved stationen. Men da Kirsten var baade meget snalsom og meget nysgjerrig med hensyn til at iagttage alting, var den halve time snart tilende.

Hu raabte billetssælgeren til hende: „Skal hun med toget, gamle mutter?“

„Ja mænd skal jeg med toget. Jeg rendte hele veien hertil, som jeg var gal; for jeg skal sige ham, jeg var bange for at komme for sent. Men nu siger folk, at jeg er kommen en halv time for tidlig; dog, hellere for tidlig end for sent, naar man ikke kan komme akkurat.“

„Men nu er den halve time forbi,“ vedblev billetssælgeren. „Skal De have billet?“

„Ja mænd skal jeg have billet, — ellers faar jeg vel ikke lov til at komme med?“

„Hvorhen?“ spørger manden ved billetlugen.

„Na, jeg skal bare hen og besøge min søn. Jeg havde helst villet gaa den mils vei, men han vilde nu endelig, at jeg skulde tage med toget, og det kan da heller ikke sætte mig fra huset at tage den kjøretur. Vi har et sted, hvor vi holde to kjø. Den ene, nemlig den blakkede, er saadan en god melketø, og saa har vi to faar, der hver har to lam, og ti høns og — —“ Kirsten blev ved at snakke; men nu kommer der løbende en 4—5 personer, der stubbe Kirsten tilside. Hun sætter sig paa bænken henne i krogen, billetssælgeren forsvinder, men kommer snart igjen til syne.

„Vil De saa have billet?“ spørger han.

„Ja mænd vil jeg have billet.“

„Hvorhen?“

„Det har jeg jo sagt. Jeg vil hen til min søn.“

Men da Kirsten kommer ud paa peronen, glider toget affed.

„Naa,“ siger Kirsten til sig selv, „nu hører toget, men jeg kan gjerne gaa den lille tur.“